

Vydavateľ :
VÚEPP - ATIS
 Trenčianska 55
 824 80 Bratislava

Telef. a fax. č.:

Telefón: **02 / 58 243 351**
 Fax: **02 / 53 418 147**
 e-mail: atis@vuppp.sk

ATIS na INTERNETE
www.vuppp.sk/atis

V tomto čísle :

1. Ponuka a odbyt v novembri
Humenská mliekareň, a. s.
2. Vývoj nákupných cien surového kravského mlieka
- 3.–5. Odbytové ceny mlieka a mliečnych výrobkov
6. Nákupná cena mlieka 1. triedy o 8,3 % vyššia ako vlna
7. Ceny masla vo vybraných štátoch Európskej únie
8. Ceny syrov v Európe stagnujú
9. Nákupné ceny mlieka v ČR
Menej nakúpeného mlieka v Poľsku
Obavy producentov mlieka v Maďarsku
10. Nákupné ceny kravského mlieka v Maďarsku
11. Zahraničný obchod s mliekom a mliečnymi výrobkami v SR
12. Nadbytok masla na trhu EÚ

Vývoj odbytových cien

Mlieko polotučné PE vrecká	↓
Mlieko polotučné trvanlivé	↗
Maslo 250 g	↑
Smotana 16 %	↗
Eidam 45 %	↗
Sušené odtučnené mlieko	↓

ISSN 1335-3004

***Radostné Vianoce,
veľa zdravia a šťastia
v Novom roku***

*praje ATIS****Ponuka a odbyt v novembri***

Mlieko – ceny trvanlivého mlieka sa upevnili, ceny plnotučného mlieka v PE vreckách a 5-dňového mlieka sa naopak, oslabilo.

Jogurty – ceny smotanových jogurtov sa zvýšili, jogurt biely s obsahom tuku do 45 g/l zlacnel o 8,4 %. Dopyt po jogurtoch bol nižší ako ponuka.

Smotany – cena kyslej 16 % smotany vzrástla o 1,4 %, sladká 33-percentná smotana zlacnela o 1,6 %.

Syry – ceny prírodných syrov sa v novembri upevnili, 45 % Eidam zdražel o 1,9 %. Ponuka Eidamu prevyšuje dopyt.

Maslo – ceny masla sa v priebehu mesiaca upevnili, v 250 g balení o 3,4 % a v blokoch o 5 %. Dopyt je miestami vyšší ako ponuka.

Sušené mlieko – ceny sušeného mlieka sa znížili, odtučneného o 4,3 a plnotučného a 3 %.

ATIS

Humenská mliekareň, a. s.

Humenská mliekareň sa minulý rok zaradila s objemom spracovaného mlieka 26 mil. l do kategórie stredne veľkých spracovateľských kapacít na Slovensku so špecializáciou na výrobu tvrdých syrov typu Eidam, Moravský blok a Skimed. V tomto roku by chcela spracovať viac ako 40 mil. l mlieka a približne o 220 mil. Sk by sa mal zvýšiť aj obrat. Manažment mliekarne sa snaží o vybudovanie serióznych dodávateľsko-odberateľských vzťahov. Nepodceňuje ani osobné kontakty a dlhodobosť vzájomných väzieb. Vďaka tomu sa podarilo Humenskej mliekarni medziročne zvýšiť kontrakty na mlieko o 15 mil. l. Napriek tomu, že 70 % mlieka sa spotrebuje na výrobu prírodných syrov, mliekareň produkuje aj celú škálu výrobkov v rámci kyslomliečneho programu.

Intenzívne sa venuje 4 roky aj školskému mliečnemu programu, ktorý sa zameriava najmä na sociálne slabšie vrstvy.

Cieľavedomý charakter má aj príprava na vstup do EÚ, do ktorej ročne HM investuje asi 30 mil. Sk. Zabezpečuje realizáciu takých projektov, ktoré jej umožnia splniť hygienické štandardy EÚ a dosiahnuť konkurencieschopnosť na zjednotenom európskom trhu.

Mliekareň už vlastní certifikát ISO 9002, je vlastníkom exportného čísla a postupne modernizuje technológie a všetky výrobné priestory.

ATIS/RN

Nákupné ceny mlieka od producentov v novembri

Ceny zisťované v dňoch 2. - 10. 12. 2002

Ceny sa uvádzajú v Sk/l bez DPH

Názov produktu		Základná cena (Sk/l)			Obsah tuku	Obsah bielkovín	Cena (Sk/l)		
		Min.	Max.	Priem.			(g/l)	(g/l)	Min.
Surové kravské mlieko Q. trieda	Otz	9,30	9,30	9,30	37,10	33,31	9,20	10,36	9,80
	Ots	9,30	9,30	9,30	38,80	33,59	9,30	11,92	9,74
	Otv	9,30	9,30	9,30	37,12	33,49	9,30	10,03	9,84
	SR spolu	9,30	9,30	9,30	37,67	33,46	9,20	11,92	9,79
	Predch. obd.	9,30	9,30	9,30	37,70	33,31	9,25	10,60	9,70
	Vývoj	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,16	-0,05	1,32	0,10
	Vývoj %	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,5	-0,5	12,4	1,0
Surové kravské mlieko I. trieda	Otz	9,30	9,30	9,30	37,02	32,75	9,30	10,81	9,61
	Ots	9,30	9,30	9,30	38,23	32,76	9,30	9,99	9,45
	Otv	9,30	9,30	9,30	37,51	33,90	9,30	10,30	9,95
	SR spolu	9,30	9,30	9,30	37,59	33,14	9,30	10,81	9,67
	Predch. obd.	9,30	9,30	9,30	37,18	33,08	9,30	12,30	9,74
	Vývoj	0,00	0,00	0,00	0,41	0,06	0,00	-1,49	-0,07
	Vývoj %	0,0	0,0	0,0	1,1	0,2	0,0	-12,1	-0,7
Surové kravské mlieko neštandard.	Otz	9,30	9,30	9,30	38,49	34,22	3,50	8,22	6,65
	Ots	9,30	9,30	9,30	37,64	32,69	3,54	8,01	6,81
	Otv	5,60	9,30	9,29	37,98	33,52	5,00	7,79	6,79
	SR spolu	5,60	9,30	9,30	38,03	33,48	3,50	8,22	6,75
	Predch. obd.	9,30	9,30	9,30	37,53	32,97	3,28	8,23	6,97
	Vývoj	-3,70	0,00	-0,01	0,51	0,51	0,22	-0,01	-0,22
	Vývoj %	-39,8	0,0	-0,1	1,3	1,5	6,8	-0,1	-3,2
Surové kravské mlieko priemer	Otz				37,10	33,15			9,66
	Ots				38,59	33,31			9,56
	Otv				37,25	33,58			9,68
	SR spolu				37,66	33,36			9,66
	Predch. obd.				37,45	33,19			9,62
	Vývoj				0,20	0,17			0,04
	Vývoj %				0,5	0,5			0,4

Otz - Oblast' trhu západ - Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj,

Ots - Oblast' trhu stred - Žilinský kraj, Banskobystrický kraj,

Otv - Oblast' trhu východ - Košický kraj, Prešovský kraj

*1 údaj nezverejňujeme (menej ako traja respondenti)

Vývoj nákupných cien surového kravského mlieka

Nákupná cena surového kravského mlieka Q. triedy sa v priebehu novembra upevnila o 1 % na 9,79 Sk/l. Cena mlieka v 1. triede kvality sa mierne (-0,7 %) znížila na 9,67 Sk/l. Nákupná cena neštandardného mlieka bola v novembri 6,75 Sk/l, čo bol v porovnaní s októbrom tohto roka pokles o 3,2 %.

Priemerná nákupná cena surového kravského mlieka (priemer všetkých tried) dosiahla v novembri hodnotu 9,66 Sk/l, čo predstavuje mesačné zvýšenie o 0,4 %.

Obsah tuku v nakúpenom mlieku Q. triedy

klesol v novembri o 0,1 %, obsah bielkovín sa zvýšil o 0,5 %. Obsah tuku v mlieku 1. triedy vzrástol o 1,1 %, obsah bielkovín stúpol o 0,2 percent.

Obsah tuku v surovom kravskom mlieku (priemer všetkých tried) sa v novembri zvýšil o 0,5 % na 37,66 g/l, obsah bielkovín vzrástol tiež o 0,5 % na 33,36 g/l.

V novembri nakúpili respondenti ATIS 75,4 percent mlieka v 1. triede kvality, do Q. triedy bolo zaradených 17,2 % mlieka a 7,4 % mlieka bolo nakúpených ako neštandardné mlieko.

ATIS

Odbytové ceny mlieka a mliečnych výrobkov v novembri

Ceny zisťované v dňoch 2. - 10. 12. 2002

Ceny sa uvádzajú v Sk/l(kilogram) bez DPH

Názov produktu	Cena	Otz	Ots	Otv	SR spolu	Okt.	Vývoj	%
Mlieko plnotučné trvanlivé 1 l krabica (3,5 % tuku)	Min. Max. Priem.	*1 	18,38 19,30 18,43	18,73 20,90 18,80	18,38 20,90 18,91	16,01 20,90 18,21	2,37 0,70	14,8 3,8
Mlieko polotučné trvanlivé, 1 l krabica (1,5 % tuku)	Min. Max. Priem.	17,75 18,00 17,88	16,50 19,50 16,55	16,36 19,30 16,41	16,36 19,50 16,95	14,89 19,50 16,51	1,47 0,44	9,9 2,7
Mlieko nízkotučné trvanlivé, 1 l krabica (0,5 % tuku)	Min. Max. Priem.	16,80 17,10 16,95	14,20 16,20 14,25	15,63 18,30 15,73	14,20 18,30 15,64	13,90 18,30 15,32	0,30 0,32	2,2 2,1
Mlieko polotučné 1 l, PE vrecko	Min. Max. Priem.	12,38 13,20 12,83	13,01 13,02 13,01	12,50 13,40 12,83	12,38 13,40 12,89	12,40 13,50 12,80	-0,02 -0,10 0,09	-0,2 -0,7 0,7
Mlieko plnotučné 1 l, PE vrecko	Min. Max. Priem.	14,30 14,37 14,37	13,70 14,60 14,32		13,70 14,60 14,35	13,70 14,61 14,36		
Mlieko polotučné, 5-dňové 1 l, krabica	Min. Max. Priem.	12,40 15,10 14,07	14,19 15,30 14,75	13,18 15,50 13,50	12,40 15,50 14,11	12,90 15,50 14,19	-0,50 -0,08	-3,9 -0,6
Acidofilné mlieko, 250 ml	Min. Max. Priem.	*1 	26,43 26,76 26,65	16,40 32,80 23,66	16,40 32,80 25,53	16,40 32,80 25,39		
Zakysanka 240 ml	Min. Max. Priem.	15,00 28,23 20,53	20,24 21,28 20,43		15,00 28,23 21,15	14,60 28,23 22,65	0,40 -1,50	2,7 -6,6
Smotanový zákvas 250 ml	Min. Max. Priem.	19,36 29,00 27,98		*1	19,36 29,00 27,18	19,36 29,00 27,07		
Jogurt smot. biely nad 45 g/l	Min. Max. Priem.	41,73 53,43 48,59	47,33 51,30 49,32	43,13 51,40 48,56	41,73 53,43 48,82	40,66 53,53 48,51	1,07 -0,10 0,32	2,6 -0,2 0,7
Jogurt smotanový ovocný	Min. Max. Priem.	51,94 65,33 55,54	52,00 65,33 58,61	51,53 59,40 57,55	51,53 65,33 57,24	46,04 65,33 55,44	5,49 1,79	11,9 3,2
Jogurt biely do 45 g/l tuku	Min. Max. Priem.	25,50 44,00 43,06		*1	25,50 44,00 39,27	40,00 45,30 42,88	-14,50 -1,30 -3,61	-36,3 -2,9 -8,4
Jogurt ovocný do 45 g/l tuku	Min. Max. Priem.		*1	*1	53,78 55,33 54,55	53,78 55,33 54,55		
Jogurt nízkotučný biely	Min. Max. Priem.		*1		37,79 38,29 38,04	37,47 37,79 37,78	0,32 0,26	
Jogurt nízkotučný ovocný	Min. Max. Priem.	45,33 52,66 45,51		*1	43,40 52,66 44,46	43,40 52,66 44,46		
Smotana sladká 12 %	Min. Max. Priem.		31,20 34,00 33,89	35,09 46,10 42,69	31,20 46,10 38,29	31,20 46,10 38,28		
							0,01	

Otz - Oblast' trhu západ - Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Ots - Oblast' trhu stred - Žilinský kraj, Banskobystrický kraj, Otv - Oblast' trhu východ - Košický kraj, Prešovský kraj

*1 údaj nezverejňujeme (menej ako traja respondenti), ** t. v. s. - obsah tuku v sušine

Odbytové ceny mlieka a mliečnych výrobkov v novembri

Ceny zisťované v dňoch 2. - 10. 12. 2002

Ceny sa uvádzajú v Sk/liter (kilogram) bez DPH

Názov produktu	Cena	Otz	Ots	Otv	SR spolu	Okt.	Vývoj	%
Smotana sladká 33 %, 250 ml	Min.	57,60	58,62	62,40	57,60	57,60		
	Max.	75,47	78,00	67,60	78,00	78,00		
	Priem.	70,30	62,27	65,96	66,17	67,29	-1,11	-1,6
Smotana pochúťková kyslá 16 %	Min.	44,80	47,46	43,40	43,40	40,96	2,44	6,0
	Max.	53,88	69,14	53,00	69,14	55,50	13,64	24,6
	Priem.	49,52	52,31	48,87	50,24	49,54	0,69	1,4
Maslo čerstvé formované 250 g hlin. fólia	Min.	90,15	94,97	95,31	90,15	91,20	-1,05	-1,2
	Max.	115,20	113,30	105,00	115,20	108,00	7,20	6,7
	Priem.	102,09	99,73	100,30	100,71	97,37	3,34	3,4
Maslo bloky 18 % vody, 25 kg	Min.	86,40	85,00	85,00	85,00	78,00	7,00	9,0
	Max.	104,30	96,50	92,98	104,30	104,00	0,30	0,3
	Priem.	96,59	88,23	87,81	90,88	90,20	0,68	0,8
Tvaroh mäkký, 250 g hlin. fólia 25 % t. v. s.	Min.	70,00	68,45	64,94	64,94	68,00	-3,06	-4,5
	Max.	74,40	79,80	82,00	82,00	82,00		
	Priem.	72,65	74,79	74,43	73,96	74,03	-0,07	-0,1
Tvaroh mäkký 10 kg vrece	Min.	59,00	64,00	71,00	59,00	57,00	2,00	3,5
	Max.	70,16	74,50	72,10	74,50	74,50		
	Priem.	67,71	71,24	71,53	70,16	69,89	0,27	0,4
Tvaroh tučný, 250 g	Min.	68,80	*1		68,80	69,00	-0,20	-0,3
	Max.	79,90			79,90	79,90		
	Priem.	70,74			72,82	72,72	0,10	0,1
Hrudkový syr	Min.	98,00	106,00	104,00	98,00	98,00		
	Max.	128,47	110,31	120,00	128,47	138,03	-9,56	-6,9
	Priem.	109,90	107,96	112,00	109,95	109,68	0,27	0,2
Eidamská tehla 45 % t. v. s.	Min.	112,10	118,45	119,90	112,10	109,93	2,17	2,0
	Max.	134,00	143,50	134,90	143,50	143,50		
	Priem.	118,09	127,45	127,44	124,33	121,98	2,34	1,9
Eidamská tehla 30 % t. v. s.	Min.		125,00		125,00	125,00		
	Max.		141,80		141,80	141,80		
	Priem.		134,86		134,86	128,39	6,47	5,0
Moravský bochník	Min.	*1	145,40		145,40	145,40		
	Max.		147,90		184,00	147,90	36,10	24,4
	Priem.		145,50		164,75	145,49	19,26	13,2
Tavené syry, 70 % t. v. s.	Min.	138,11	140,11	143,00	138,11	124,50	13,61	10,9
	Max.	146,66	142,45	144,19	146,66	146,66		
	Priem.	144,07	142,16	143,90	143,37	133,44	9,93	7,4
Tavené syry, 45 % t. v. s.	Min.	122,70	115,81	149,13	115,81	115,81		0,0
	Max.	130,89	120,31	157,07	157,07	157,07		0,0
	Priem.	129,03	119,73	154,32	134,36	124,30	10,06	8,1
Parenica neúdená	Min.	147,75	159,50		147,75	145,00	2,75	1,9
	Max.	150,00	161,70		161,70	176,23	-14,53	-8,2
	Priem.	149,38	160,19		154,79	152,80	1,99	1,3
Parenica údená	Min.	144,00	161,70	*1	144,00	145,00	-1,00	-0,7
	Max.	147,75	164,50		164,50	180,69	-16,19	-9,0
	Priem.	144,89	162,70		155,99	154,37	1,61	1,0

Otz - Oblast' trhu západ - Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Ots - Oblast' trhu stred - Žilinský kraj, Banskobystrický kraj, Otv - Oblast' trhu východ - Košický kraj, Prešovský kraj

*1 údaj nezverejňujeme (menej ako traja respondentí), ** t. v. s. - obsah tuku v sušine

Odbytové ceny mlieka a mliečnych výrobkov v novembri

Ceny zisťované v dňoch 2. - 10. 12. 2002

Ceny sa uvádzajú v Sk/liter (kilogram) bez DPH

Názov produktu	Cena	Otz	Ots	Otv	SR spolu	Okt.	Vývoj	%
Oštiepok 50 % t. v. s. 500 g	Min.	121,49	165,50	*1	121,49	121,49		
	Max.	147,75	199,90		199,90	199,90		
	Priem.	143,46	181,99		155,24	154,63	0,61	0,4
Poloostiepok neúdený	Min.	132,50	*1		132,50	132,50		
	Max.	136,94			159,50	159,50		
	Priem.	133,71			146,61	146,61		
Bryndza zimná balená 250 g hlin. fólia	Min.		119,00	110,00	110,00	110,00		
	Max.		132,80	120,00	132,80	132,80		
	Priem.		130,19	112,50	121,35	121,42	-0,08	-0,1
Bryndza zimná, voľne ložená	Min.	128,00	114,00	108,46	108,46	114,00	-5,54	-4,9
	Max.	128,00	126,80	116,00	128,00	128,00		
	Priem.	128,00	119,67	111,56	119,74	121,78	-2,04	-1,7
Feta slaná, tehla, z ovčieho mlieka	Min.		*1	*1	142,00	142,00		
	Max.				144,00	142,00		
	Priem.				143,00	143,00		
Feta slaná, balená, z ovčieho mlieka	Min.		*1	*1	147,00	147,00		
	Max.				148,00	147,00		
	Priem.				147,50	147,00	0,50	0,3
Feta, 45 % t. v. s., tehla z kravského mlieka	Min.	*1		114,00	114,00	114,00		
	Max.			122,00	122,00	122,00		
	Priem.			115,95	117,13	118,29	-1,16	-1,0
Feta, 45 % t. v. s., balená, z kravského mlieka	Min.	*1		126,00	126,00	125,70	0,30	0,2
	Max.			126,00	132,85	126,00	6,85	5,4
	Priem.			126,00	129,43	125,85	3,58	2,8
Mlieko sušené plnotučné 26 %, 25 kg bal.	Min.	90,11	*1	*1	49,15	64,31	-15,16	-23,6
	Max.	148,40			148,40	148,40		0,0
	Priem.	92,01			81,39	83,87	-2,48	-3,0
Mlieko suš. odtučnené, 25 kg bal.	Min.	82,41	*1	*1	67,30	72,24	-4,94	-6,8
	Max.	129,44			129,44	129,44		0,0
	Priem.	84,10			81,47	85,12	-3,65	-4,3

Otz - Oblast' trhu západ - Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Ots - Oblast' trhu stred - Žilinský kraj, Bansko bystrický kraj, Otv - Oblast' trhu východ - Košický kraj, Prešovský kraj,

*I údaj nezverejňujeme (menej ako tria respondentí), ** t. v. s. - obsah tuku v sušine

Vývoj odbytových cien mlieka a mliečnych výrobkov

Mlieko: Odbytové ceny mlieka sa v priebehu novembra upevnili od 0,7 do 3,7 %. Cena plnotučného mlieka v PE vreckách klesla o 0,1 percent a o 0,6 % sa znížila cena mlieka s 5-dňovou trvanlivosťou.

Jogurty: Ceny smotanových jogurtov sa zvýšili o 0,7 % (bieleho) a o 3,2 % (ovocného). Jogurt biely s obsahom tuku do 45 g/l zlacnel o 8,4 % (predajné akcie). Nízkotučný biely jogurt zdražel o 0,7 %.

Smotany: Odbytová cena sladkej 33 % smotany v 250 g balení sa oslabila o 1,6 %,

pochúťková kyslá smotana naopak, zdražela o 1,4 %.

Maslo: Ceny masla sa v priebehu mesiaca výrazne upevnili: o 3,4 % zdraželo maslo v 250-gramovom balení a o 0,8 % maslo v blokoch. Odbyt masla je veľmi dobrý.

Tvarohy: Ceny tvarohu sa mierne upevnili, od 0,1 do 0,4 %, okrem mäkkého tvarohu v 250 gramovom balení, ktorý zlacnel v porovnaní s októbrom o 0,1 %.

Syry - prírodné: Ceny Eidamu so 45 % obsahom t. v. s. sa upevnili počas novembra

o 1,9 %. Eidam s 30 % obsahom t. v. s. zdražel o 5 %. V porovnaní s minulým mesiacom je Moravský bochník drahší až o 13,2 %.

Syry - tavené: Počas novembra sa upevnilo ceny tavených syrov (so 70 % obsahom t. v. s.) o 7,4 % a syrov so 45 % obsahom t. v. s. stúpli o 8,1 %.

Syry - parené: Ceny parených syrov stúpli od 0,4 do 1,3 %. Najvýraznejšie sa zvýšila odbytová cena neúdenej parenice.

Bryndza a Feta: Ceny bryndze sa oslabili od 0,1 do 1,7 %.

Feta z kravského mlieka (tehla) zlacnela o 1 percentu a balená naopak, zdražela o 2,8 %.

Sušené mlieko: Ceny sa v priebehu novembra výrazne oslabili, sušeného plnotučného mlieka o 3 % a odtučneného až o 4,3 %.

Odbyt výrobkov: Odbyt väčšiny čerstvých mliečnych výrobkov bol v novembri priemerný,

v porovnaní s minulým mesiacom aj s rokom 2001 však výrazne slabší.

Kyslomliečne výrobky sa predávali oveľa ťažšie ako v októbri, v porovnaní s minulým rokom bol nižší najmä odbyt jogurtov. Trh takmer stagnoval. Spotrebiteľia nereagovali uspokojivo niekedy ani na predajné akcie. Smotany sa predávali dobre, najplynulejší odbyt mala kyslá pochúťková smotana.

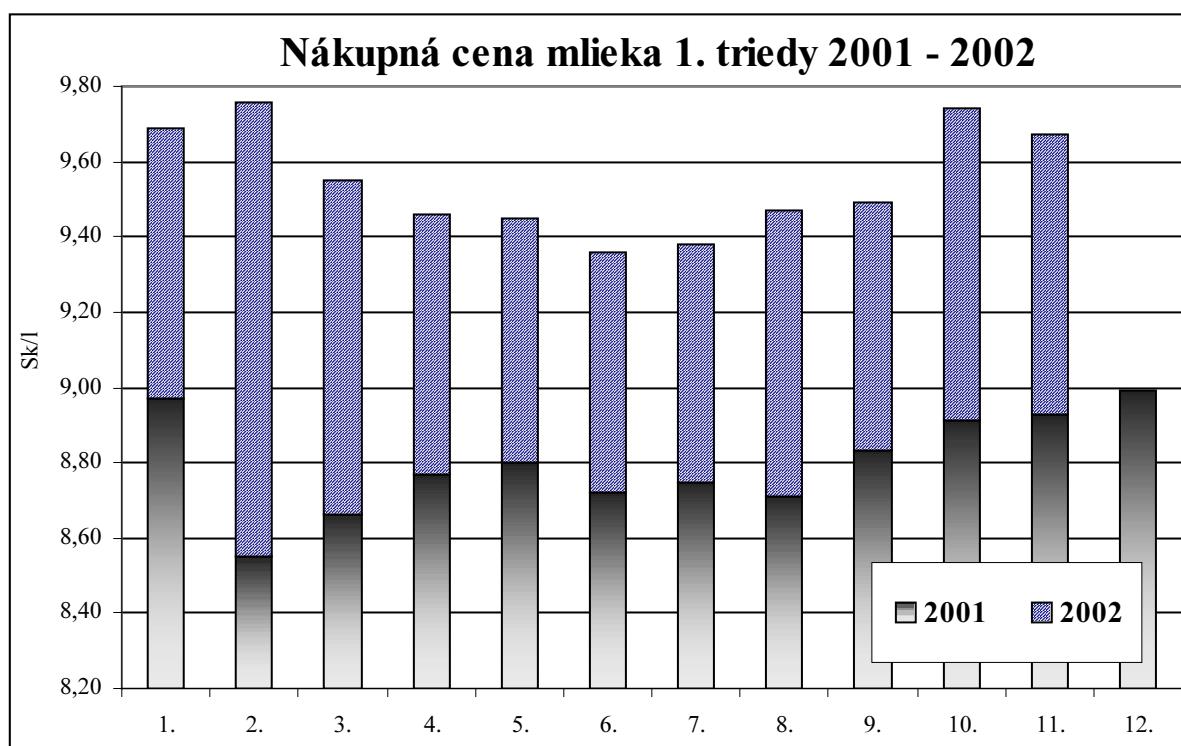
Zo všetkých mliečnych výrobkov sa najlepšie predávalo maslo, mlieko a smotany. Dopyt po masle miestami prevyšoval ponuku. Odbyt prírodných aj tavených syrov bol slabý, ešte stále sa nepodarilo odbúrať veľké zásoby Eidamu. Na trhu so syrmi cítiť silnú konkurenciu medzi domácimi producentmi, predovšetkým Eidamu a tavených syrov. Parenice sa predávajú dobre. Znížil sa dopyt po bryndzi aj Fete.

ATIS

Nákupná cena mlieka 1. triedy o 8,3 % vyššia ako v lani

Nákupná cena 1. triedy kravského mlieka sa v porovnaní s minulým mesiacom mierne (- 0,7 percent) znížila a dosiahla v novembri hodnotu 9,67 Sk/l. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka bola nákupná cena 1. triedy

vyššia o 8,3 %. Najvyšší cenový rozdiel v nákupnej cene mlieka 1. triedy (1,2 %) bol medzi mesiacmi február 2001 a 2002 a najmenší (0,6 percent) medzi júnom 2001 a 2002.

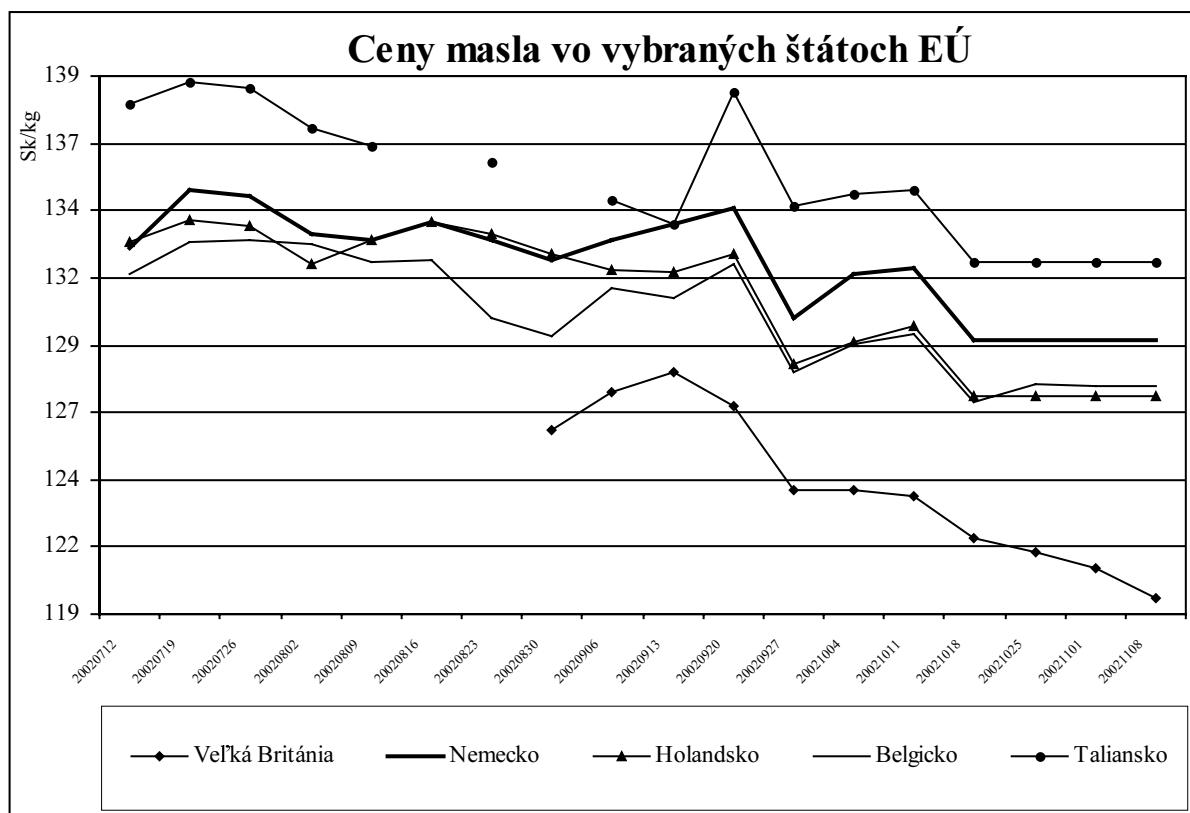
Graf: ATIS

Ceny masla vo vybraných štátach Európskej únie

v Sk/kg

Dátum	V. Británia	Nemecko	Holandsko	Belgicko	Francúzsko	Taliensko	Španielsko
28. 6. 2002	127,22	132,03	132,25	131,32	129,59	137,35	131,58
5. 7. 2002	127,79	131,67	131,89	130,57	129,24	136,97	131,23
12. 7. 2002	129,43	132,64	132,86	131,62	130,19	137,98	-
19. 7. 2002	129,13	134,77	133,65	132,80	130,97	138,80	-
26. 7. 2002	130,38	134,55	133,44	132,90	130,75	138,58	132,76
2. 8. 2002	130,76	133,12	132,02	132,73	129,36	137,10	-
9. 8. 2002	128,17	132,91	132,91	132,07	128,73	136,43	-
16. 8. 2002	127,89	133,58	133,58	132,17	129,38	-	-
23. 8. 2002	126,36	132,92	133,14	129,99	128,11	135,77	-
30. 8. 2002	125,85	132,14	132,36	129,36	127,57	-	-
6. 9. 2002	127,27	132,91	131,82	131,08	127,05	134,42	-
13. 9. 2002	127,97	133,46	131,74	130,75	126,57	133,46	-
20. 9. 2002	126,73	134,08	132,35	132,05	128,02	138,40	-
27. 9. 2002	123,64	129,99	128,32	128,02	125,38	134,19	121,60
4. 10. 2002	123,59	131,66	129,13	129,01	125,77	134,60	-
11. 10. 2002	123,35	131,83	129,73	129,39	125,94	134,78	122,14
18. 10. 2002	121,86	129,19	127,13	126,88	123,42	132,08	132,58
25. 10. 2002	121,30	129,19	127,13	127,58	123,42	132,08	121,40
1. 11. 2002	120,71	129,19	127,13	127,50	123,42	132,08	118,49
8. 11. 2002	119,61	129,19	127,13	127,50	123,42	132,08	-

Zdroj : Agra Europe, ceny z AgE sú prerátané aktuálnym kurzom NBS

Graf: ATIS

Syry: Bez DPH, z mliekarne alebo skladu. Biely Anglický Čedar 20 kg blok, zo skladu; výberový Ementál 45 % t. v. s. v Nemecku (Kempten);

Čedar 50 % t. v. s. v Belgicku; Ementál 45 % t. v. s. vo Francúzsku; Parmezán v Taliensku (Miláno).

Ceny mlieka a mliečnych výrobkov vo svete

	Druh produktu	Mena	Ceny v národnej mene (EUR) za kg				Mesačná zmena cien v %	Cena (Sk/kg)	
			Pred mes.	Pred týžd.	Akt. cena	Ku dňu			
MASLO 82 %									
USA		USD	2,29	2,21	2,39	20. 11.	4,4	98,78	
V. Británia		GBP	2,89	2,92	2,92	27. 11.	1,0	121,20	
Nemecko		EUR	3,13	3,13	3,10	27. 11.	-1,0	129,11	
Holandsko		EUR	3,08	3,05	3,05	24. 11.	-1,0	127,02	
Francúzsko		EUR	2,99	2,98	2,98	22. 11.	-0,3	123,83	
SYRY									
USA	Čedar, blok	USD	2,38	2,36	2,43	22. 1.	2,1	100,43	
V. Británia	Čedar, 20 kg blok	GBP	1,85	1,85	1,85	20. 11.	0,0	120,46	
Nemecko	Gouda 45-48 % t. v. s.	EUR	3,25	3,25	3,25	27. 11.	0,0	135,35	
	Ementál 45 % t. v. s.	EUR	4,21	4,19	4,19	27. 11.	-0,5	174,50	
Francúzsko	Tylžský 45 % t. v. s.	EUR	3,85	3,85	3,85	27. 11.	0,0	160,40	
	Ementál 45 % t. v. s.	EUR	4,93	4,90	5,15	29. 9.	4,5	216,36	
Oceánia	Čedar, blok	USD	1,58	1,58	1,58	22. 11.	0,0	65,30	
ODTUČNENÉ SUŠENÉ MLIEKO									
USA	spray	USD	2,05	2,05	2,05	22. 11.	0,0	84,73	
Nemecko	ADMI Extra	EUR	2,11	2,09	2,09	27. 11.	-0,9	87,04	
Holandsko	spray	EUR	2,07	2,08	2,08	27. 11.	0,5	86,63	
Francúzsko	spray	EUR	2,08	2,07	2,08	24. 11.	0,0	86,43	
V. Británia		GBP	1,30	1,35	1,29	15. 10.	-0,8	85,57	
Oceánia		USD	1,38	1,50	1,50	22. 11.	8,7	62,00	
PLNOTUČNÉ SUŠENÉ MLIEKO 26 % t. v. s.									
Nemecko		EUR	2,59	2,59	2,59	27. 11.	0,0	107,87	
Holandsko		EUR	2,52	2,57	2,57	24. 11.	2,0	107,03	
Francúzsko		EUR	2,58	2,58	2,58	27. 11.	0,0	107,21	
Oceánia		USD	1,43	1,49	1,50	22. 11.	4,9	62,00	

Vysvetlivky:

Zdroj: AGRA EUROPE, ZMP, FAMMU

Ceny masla: Nemecko - veľkoobchodná cena - Hamburg; Veľká Británia - veľkoob. cena - Londýn; Holandsko, Francúzsko - cena platená prvovýrobcom; **Ceny syra:** Nemecko - veľkoobchodná cena - Hamburg, Kempten, Veľká Británia - veľkoob. cena - Londýn, Francúzsko - burzová cena Rungis, Holandsko - burzová cena Leeuwarden, USA - veľkoobchodná cena **Ceny sušeného mlieka:** Nemecko - podľa ZMP; Francúzsko - cena platená prvovýrobcom i veľkoobchodná; Holandsko, Belgicko - cena platená prvovýrobcom; USA - cena FOB Východné pobrežie.

ADMI EXTR. - mlieko podľa normy American Dry Milk Institute, špecifikácia mlieka: obsah tuku 1,25 %, obsah vody 4 %, rozpustnosť 1,25 ml, kyslosť 0,15 %, stupeň znečistenia - A/B, počet baktérií 50 tis./ml.* Prepočet na SKK aktuálnym kurzom NBS k uvedenému dátumu

Ceny syrov v Európe stagnujú

Počas uplynulého mesiaca sa v USA upevnila cena masla o 4,4 %. Na európskom trhu vzrástla cena masla vo V. Británii. V Nemecku aj Holandsku klesla o 1 %. Vo Francúzsku sa cena masla v priebehu mesiaca mierne (-0,3 %) oslabila.

Trh so syrmi v Európe počas novembra stagnoval, s výnimku Ementálu, ktorého cena sa vo Francúzsku zvýšila o 4,5 %. V USA sa

upevnila cena Čedaru, v Oceánii sa v priebehu mesiaca jeho cena nezmenila.

Ceny sušeného odtučneného mlieka zaznamenali mierne oživenie iba v Holandsku. Vo V. Británii klesli o 0,8 %. Výrazne sa na rozdiel od európskeho trhu posilnili (8,7 %) v Oceánii. Aj plnotučné sušené mlieko zdraželo iba v Holandsku (+2 %). V Oceánii sa jeho cena upevnila v priebehu mesiaca o 4,9 %.

ATIS

Nákupné ceny mlieka v Českej republike

v Kč/l, nákup mlieka v tis. l

	Okt. 2002	Sept. 2002	Okt. 2001	Rozdiel 09/ 2002/01	Index 10/ 2002/2001	Index pred. mes. = 100
Cena Q. trieda	8,12	8,16	8,08	0,04	100,50	99,51
Cena I. trieda (vrátane Q.)	8,08	8,09	7,98	0,10	101,25	99,88
Priemerná cena	8,05	8,04	7,95	0,10	101,26	100,12
Nákup mlieka v Q. triede	75 610	69 162	51 474	24 136	146,89	109,32
Nákup mlieka v I. triede	198 669	198 484	198 877	-208	99,90	100,09
Nákup spolu	203 993	202 576	201 953	2 040	101,01	100,70

Zdroj: Oddelení státní statistické služby MZe ČR

Odbytové ceny výrobkov v ČR

Kč/l (kg)

Výrobok	Okt. 2002	Sept. 2002	Okt. 2001	Rozdiel 10/ 2002/01	Index 10/ 2002/2001	Index pred. mes. = 100
Mlieko polotučné trvan., krabica	10,56	10,73	11,91	-1,35	88,66	98,42
Mlieko odtučnené trvan., krabica	10,19	10,26	10,97	-0,78	92,89	99,32
Mlieko polotučné PE vrecko	10,17	10,21	9,84	0,33	103,35	99,61
Maslo čerstvé 250 g balenie	75,63	73,52	77,97	-2,34	97,00	102,87
Maslo bloky	81,67	73,13	78,03	3,64	104,66	111,68
Tvaroh mäkký 250 g	44,18	44,86	42,17	2,01	104,77	98,48
Eidamská tehla 45 %	100,50	99,73	109,40	-8,90	91,86	100,77
Sušené mlieko odtučnené, 25 kg	48,43	47,16	67,32	-18,89	71,94	102,69
Sušené mlieko plnotučné, 25 kg	65,89	-	-	-	-	-

Zdroj: Oddelení státní statistické služby MZe ČR

Odbytové ceny spracovateľov mlieka a mliečnych výrobkov v Poľsku

PLN/l (kg)

Výrobok	Priemerná cena zo dňa			Ceny za obdobie			Priemerná cena	Vývoj ceny v %
	28. 9.	5. 10.	19. 10.	Min.	Max.	Priem.		
Konz. mlieko 2%, fólia	1,10	1,12	1,13	0,90	1,43	1,16	12,19	0,9
Tvaroh, 200 g	-	-	-	1,21	1,34	1,30	13,66	-
Tvaroh form. polotuč.	-	-	-	6,42	6,93	6,75	70,92	-
Smotana, 18 %	-	-	-	0,93	1,55	1,12	11,77	-
Syr Tylžský	-	-	-	0,90	1,50	1,23	12,92	-
Syry typu Gouda	10,55	10,31	9,99	8,39	14,98	10,68	112,21	1,8
Syry typu Ementál	13,14	13,80	13,83	10,00	17,15	13,80	145,00	-0,2

Zdroj: FAMMU/GISiPAR

Ceny prerátané kurzom NBS zo dňa 24. novembra 2002, 1 PLN = 10,507 SKK,

ceny ako aritmetický priemer

Menej nakúpeného mlieka v Poľsku

V júni bola produkcia mlieka v Poľsku prvýkrát počas tohto roka nižšia. V porovnaní s májom tohto roka bol pokles pod 2 % a podobný vývoj sa očakával aj pre júl tohto roka. Ako jednu z podstatných príčin toho, že poľské mliekarne nakúpili iba 3,445 mld. litrov

mlieka v 1. polroku 2002, uvádzajú trhoví experti len istú rezignáciu chovateľov kráv s počtom 2 – 3 zvieratá. Tieto podniky mají problémy s kvalitou mlieka a na zhromaždenie nutných finančných prostriedkov na zabezpečenie kvality nie sú väčšinou disponované.

ATIS/ZMP

Obavy producentov mlieka v Maďarsku

Maďarskí producenti mlieka sa cítia ohrození očakávaným vstupom do EÚ. 22 tisíc z celkového počtu 26 tis. menších producentov

mlieka sa obáva, že nebude môcť splniť požiadavky Európskej únie na kvalitu mlieka, informovala internetová stránka Agriholland.

ATIS/ZMP

Nákupné ceny kravského mlieka v Maďarsku

v HUF/l

	Október 2001	September 2002	Október 2002	Index 10. 2002/2001	Priem. cena v Sk/l*
Extra	70,03	72,80	73,01	104,25	12,53
I. trieda	65,53	69,57	69,41	105,92	11,92
II. trieda	54,47	57,17	58,78	107,91	10,09
III. trieda	51,30	53,67	54,04	105,34	9,28
Neštandard	45,65	46,60	49,15	107,67	8,44
Priemer	68,54	71,47	72,06	105,28	12,37

Zdroj: AKII – PIAC Budapešť

*Ceny prerátané priemerným kurzom NBS za mesiac október 2002, 100 HUF = 17,167 SKK

Odbytové ceny mlieka a mliečnych výrobkov v Maďarsku

v HUF/l, kg

	Oktob. 2001	Oktob. 2002	Septem. 2002	Index 10. 2002/2001	Priem. cena v Sk/l*
Konzum. mlieko 2,8 %, PE vrecká	102,01	114,02	111,61	111,77	19,57
Mlieko trvanlivé 2,8 %	125,25	128,42	122,83	102,53	22,05
Maslo 80 %, 100 g balenie	82,45	85,89	82,99	104,17	147,45
Tvaroh 250 g bal.	137,35	143,80	141,44	104,80	98,74
Smotana 20 %, 200 g bal.	54,03	51,99	53,38	104,70	44,63
Syr Pannonia/1 kg	1220,07	1484,83	1 484,83	1 484,83	254,90
Syr Trappista/1 kg	952,49	965,63	932,49	965,63	165,77
Tavený syr, 200 g bal.	166,81	180,87	181,75	180,87	31,05

Zdroj: AKII – PIAC Budapešť

*Ceny prerátané priemerným kurzom NBS za mesiac október 2002, 100 HUF = 17,167 SKK

Nákupné ceny mlieka v Estónsku^{1/}

v EEK/kg

	August 2002	Septem. 2002	Október 2002	Novem. 2002	Cena v Sk/kg
Mlieko prémiovej kvality	2,65	2,60	2,60	2,61	6,90
Mlieko 1. triedy	2,17	2,66	2,66	2,67	7,05
Priemerná cena *	2,59	2,17	2,17	2,16	5,71

1/ Vážený priemer za mlieko s obsahom tuku 3,5 % a bielkovín 3 %

*Ceny prerátané aktuálnym kurzom za mesiac november 2002, 1 EEK = 2,642 SKK

Zdroj: Eesti Konjunktuuriinstituut

Spracovateľské ceny mlieka a mliečnych výrobkov v Estónsku

v EEK/kg

	August 2002	September 2002	Október 2002	Novem. 2002	Cena v Sk/kg
Mlieko konzumné 2,5 %	5,15	4,87	4,87	4,68	12,36
Mlieko plnotučné 3,5 %	5,89	5,79	5,79	5,86	15,48
Maslo	30,81	30,09	30,35	30,95	81,77
Eidam	47,50	43,88	44,49	44,99	118,86
Sušené mlieko	32,45	30,75	30,75	30,70	81,11
Sušené odtučnené mlieko	27,00	26,64	26,64	26,76	70,70

* Ceny prerátané aktuálnym kurzom za mesiac november 2002, 1 EEK = 2,642 SKK

Zdroj: Eesti Konjunktuuriinstituut

Zahraničný obchod s mliekom a mliečnymi výrobkami v SR od 1. 1. do 3. 12. 2002

Položka col. sadzobníka	Dovoz		Vývoz		Saldo	
	t	v tis. Sk	t	v tis. Sk	t	v tis. Sk
0401 Mlieko a smotana nezahustená, nesladená						
	1 318	68 534	36 578	514 057	35 260	445 523
0402 Mlieko a smotana zahustené alebo sladené						
	2 838	243 051	7 823	384 861	4 985	141 810
0403 Cmar, kyslé mlieko a smotana, jogurt, kefír						
	9 676	360 227	12 235	361 858	2 559	1 631
0403 10 Jogurt						
	6 792	241 182	11 346	353 217	4 554	112 035
0405 Maslo a iné tuky z mlieka						
	2 061	144 565	2 023	124 685	-38	-19 880
0405 10 Maslo						
	1 826	125 115	2 023	124 683	197	-432
0406 Syry a tvaroh						
	4 357	456 786	10 917	1 209 964	6 560	753 178

Zdroj: Colné riaditeľstvo SR

V období od 1. 1. do 3. 12. tohto roka sme vyviezli zo Slovenska 36 578 t tekutého mlieka a smotany a dosiahli saldo 445,52 mil. Sk. Sušeného mlieka a smotany sme vyviezli 7 823 t. Saldo bolo kladné v hodnote 141,81 mil. Sk. Pozitívne saldo 1,63 mil. Sk sme dosiahli aj v obchodovaní s kyslomliečnymi výrobkami.

Najvyššie kladné saldo 753,18 mil. Sk sme do 3. 12. dosiahli pri vývoze syrov a tvarohu, ktorých export predstavoval objem 10 917 t. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím (do 5. 11. 2002) sa kladné saldo zvýšilo o 50 mil. Sk.

Vo vývoze masla bolo saldo záporné (-0,43 mil. Sk).

V obchodovaní s Českou republikou sme za uvedené položky dosiahli do 3. 12. tohto roka

kladné saldo 689,58 mil. Sk. Najvyššie pozitívne saldo s ČR bolo pri tekutom mlieku a smotane, 456,49 mil. Sk. Kladnú bilanciu 67,29 mil. Sk sme dosiahli s ČR aj v obchodovaní s kyslomliečnymi výrobkami. Do Čiech smerovalo 98,6 percent vývozu kyslomliečnych výrobkov. Jogurty tvorili (11 199 t) z kyslomliečnych výrobkov vyvezených do Čiech až 92,9 %. Pri syroch a tvarohu bola bilancia s ČR 180,52 mil. Sk. Do Čiech sa vyviezlo 30,2 % syrov a tvarohu (3 301 t). Hodnota exportu do Českej republiky položiek (uvedených v tabuľke) predstavovala 56,6 percent hodnoty exportu mliečnych výrobkov zo Slovenska. Na importe mliečnych výrobkov k nám sa do 3. 12. 2002 ČR podieľala 59,8 %.

ATIS

Vyšší export sušeného odtučneného mlieka vo Francúzsku

Od januára do júla 2002 exportovalo Francúzsko viac masla ako minulý rok. Počas prvých sedem mesiacov roka sa z Francúzska vyviezlo 48 300 t sušeného odtučneného mlieka, čo bolo takmer o 54 % viac ako v lani. Export mliečnych koncentrátov vzrástol tento rok o takmer 59 %. Vývoz čerstvých mliečnych produktov sa zvýšil o 4,8 %, masla o 4,1 percent. Mlieka a smotany sa však vyviezlo o 18,7 % menej ako v roku 2001. Silne klesol aj obchod s kazeínom (-14,5 %), sušenou srátkou (-10,0 %), sušeným plnotučným mliekom (-9,3 %) a syrmi (-6,2 %).

Klesli aj ostatné množstvá väčšiny dovážaných mliečnych výrobkov. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka sa zvýšil iba import čerstvých mliečnych výrobkov

a sušenej srátky. Mlieka a smotany sa do Francúzska doviezlo 364 200 t, čo bolo v porovnaní s minulým rokom o 19,3 % menej. V rovnakom období klesol do Francúzska aj dovoz masla (-0,5 %) a syrov (-6,2 %).

Do Francúzska sa doviezlo za prvých sedem mesiacov 29 200 t sušeného odtučneného mlieka čo bol pokles o 20,4 % v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2001. Aj dovoz sušeného plnotučného mlieka sa znížil významne o 9,5 %. Silný pokles nastal aj v dovoze kazeínu, ktorého import sa znížil o 39,36 %. V rovnakom období sa však do Francúzska doviezlo viac sušenej srátky (+19,2 %) a čerstvých mliečnych výrobkov (+18,1 %).

ATIS/ RN

Nadbytok masla na trhu EÚ

V Európskej únii sa vyrobilo tento rok od januára do augusta o 2,5 % viac masla ako v rovnakom období roku 2001. Najprudší nárast (103,2 %) zaznamenala produkcia masla v Španielsku. Najvýraznejšie poklesla naopak, výroba v Taliansku a Holandsku. V ostatných štátoch sa produkcia zvýšila od 1,5 do 7,6 %.

Európska komisia musela tento rok vykúpiť prostredníctvom intervencie toľko masla z trhu, aké nebolo nutné kúpiť za posledných 11 rokov. Aj v jesenných mesiacoch, kedy je trh spravidla podzásobený, intervencie na nákup masla v štátoch EÚ neutíchali. Množstvo, ktoré ostane na domácom trhu EÚ bude závisieť od toho, či sa bude o niečo vyššia produkcia kompenzovať vyšším exportom do tretích krajín. Príčinami vyšších zásob masla by mohli byť najmä: rozšírenie produkcie, pokles exportu, vyšší import z tretích krajín a zníženie spotreby masla. Nižšia dôvera účastníkov trhu môže viest' okrem iného, k presunutiu masla (s dotáciemi alebo aj bez nich) zo súkromných skladov do štátnych intervenčných zásob. Rozsiahlejšie odbúranie zásob masla v EÚ bude možné, až keď sa stretne viac dôležitých faktorov, napríklad vyšší export a zároveň zvýšenie dopytu.

V predchádzajúcich dvoch rokoch boli zásoby masla v súkromných skladoch vyššie, ako bolo potrebné na vyrovnanie jesenného poklesu. Nadmerné zásoby tak spôsobili v druhej polovici roka 2001 nezvyčajný tlak na ceny. Na konci októbra tohto roka boli však zásoby v súkromných skladoch o 45 500 t nižšie ako v lani.

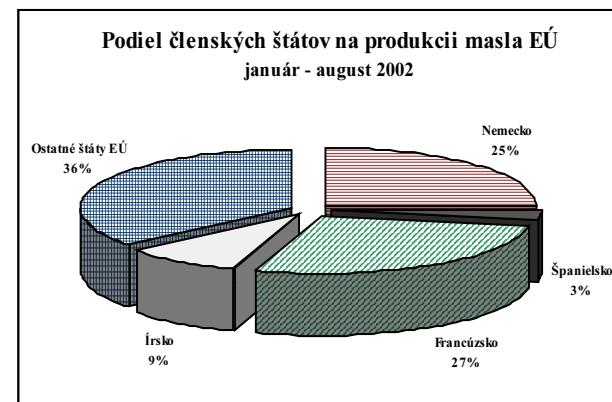
Od januára do konca októbra 2002 vykúpila Európska komisia z trhu prostredníctvom intervenčného nákupu 151 709 t masla. V porovnaní s vlaňajškom je uvedené množstvo naozaj veľké. Za uplynulých 10 rokov bola počas jedného kalendárneho roka nakúpená ročne maximálne jedna tretina uvedeného objemu.

V priebehu prvých osem mesiacov 2002 vzrástla produkcia masla v EÚ asi o 30 tis. t, čo bolo o 2,5 % viac ako v rovnakom období minulého roka. Iba podpriemerný nárast produkcie v EÚ nie je však hlavnou príčinou vysokého intervenčného nákupu v celej EÚ (zvýšenie o 151 709 t).

Rozdielny vývoj trhu s maslom v jednotlivých členských štátoch je výrazný.

V krajinách s najvyššou výrobou (Nemecko a Francúzsko) sa produkcia zvýšila len slabo a menej výrazne ako bol priemer EÚ. V Holandsku, Taliansku a Švédsku produkcia masla klesla. Nápadné je však znásobenie výroby v Španielsku. Vo väčsine ostatných štátoch sa nárasty pohybujú medzi 6 – 8 %.

Export do tretích krajín sa vývíjal pozitívne. Počas prvých 8 mesiacov sa predalo mimo štátov EÚ vrátane maslového tuku asi o 20 tis. ton masla viac ako v lani. Dve tretiny nárastu produkcie sa tak kompenzovali prostredníctvom vyššieho exportu do tretích krajín. Import z tretích krajín sa v porovnaní s minulým rokom zmenil len veľmi málo a tak bilanciu s maslom podstatne nezaťažil.

Klesajúca spotreba masla v EÚ

Podľa vývoja produkcie, zahraničného obchodu ani stavu zásob v súkromných skladoch by experti neočakávali také rozsiahle intervenčné nákupy, aké boli v skutočnosti nutné. Uvedené čísla môžeme vidieť ako relatívne, keďže pokles spotreby je podstatný.

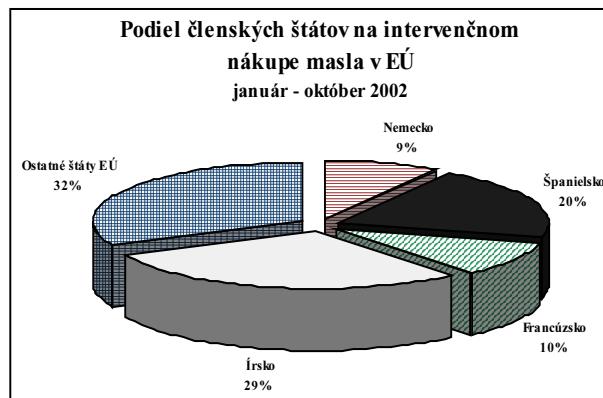
Podľa ZMP (Zentralen – Markt und Preisberichtsstelle) by sa mala tohtoročná spotreba masla v EÚ pohybovať približne na úrovni 44 tis. t. Počas predchádzajúcich rokov sice spotreba masla z roka na rok mierne klesla, predsa však nie takou mierou ako tento rok. K tomu prispelo aj to, že odbyt zlacneného masla sa prvýkrát výrazne znížil. V minulých rokoch pritom nepretržite kompenzoval pokles dopytu domácností. Po znížení subvencii na maslo v polovici roka 2001 začala však časť

spotrebiteľov využívať viac rastlinné tuky ako maslo, pretože cenový rozdiel medzi maslom a rastlinnými tukmi začal byť priveľký. Je otázne, či bude možné získať podiel na trhu späť, ak by sa v EÚ opäť zvýšili dotácie na maslo. V čase podobných vzťahov na trhu už Európska komisia zvýšila dotácie na maslo na začiatku 90-tych rokov.

Veľa intervencie v krajinách s nízkou spotrebou

Medzi uplatnením intervencie v jednotlivých krajinách je však markantný rozdiel. Francúzsko a Nemecko, obidvaja hlavní producenti, predali tento rok doteraz asi 3 % z celkového objemu masla vyrobeného minulý rok. To bolo len o niečo viac ako ich vlastná nadprodukcia v tomto roku. Írsko je najväčším dodávateľom intervenčného nákupu (44 300 t) a predalo do intervencie objemovo asi 1/3 z minuloročnej produkcie. Španielsko, jeden z najmenších producentov masla v EÚ, predalo do intervencie práve toľko masla, kol'ko sa tam vyrobilo za celý minulý rok. Tak sa stalo Španielsko druhým najväčším dodávateľom do intervencie, napriek tomu, že vyprodukuje za rok iba 1,8 % z celkovej produkcie masla v Európskej únii. V Španielsku však majú zároveň aj najnižšiu spotrebu masla/obyvateľa/rok v EÚ. V Nemecku je spotreba masla 6,5 kg/obyvateľa a vo Francúzsku 8,2 kg/obyvateľa. Veľký nadbytok masla sa v členských štátoch vyskytuje práve tam, kde je jeho nízka spotreba. Ak by napríklad Španielsko, kde žije takmer 40 mil. obyvateľov, spotrebovalo toľko masla, kol'ko zodpovedá európskemu priemeru

4,6 kg/obyvateľa/rok, problémy na trhu s maslom by sa mohli dlhodobo vyriešiť.

Ceny sú napriek jednotnej mene rozdielne

Na trhu s maslom sa až od neskorého leta presadzovalo sezónne oživenie cien. V takmer všetkých štátoch únie bolo možné čiastočne už od konca augusta pozorovať mierny nárast cien. Ceny sa ale nachádzali len mierne nad intervenčnou hodnotou a boli v rámci celej EÚ skutočne veľmi rozdielne. Ceny masla sa odlišovali iba čiastočne (napr. Holandsko a Belgicko) alebo aj veľmi výrazne (Nemecko, Taliansko, Veľká Británia). Je očividné, že ani po desaťročnom trvaní jednotného vnútorného trhu EÚ a po zavedení jednotnej meny sa nepodarilo vo väčšine členských krajín dospiť k vynormovaniu cenovej hladiny masla. Nejednotná cenová úroveň je naďalej podmienená rozličnými dopravnými nákladmi, kvalitátnymi rozdielmi a odlišnými spotrebiteľskými návykmi v jednotlivých členských krajinách únie.

ATIS/ZMP

Bongrain pozerá d'alej na východ

Francúzsky producent syrov expanduje v stredo- a východoeurópskych krajinách. Na strednú a východnú Európu bude v rámci medzinárodnej stratégie klášť vzrastajúci dôraz, povedal Pascal Breton, zodpovedný vedúci odvetvia pre východnú Európu. Po skorom štarte v roku 1993 v Poľsku začal rozsiahle pôsobiť v Maďarsku, na Slovensku,

v Rusku aj na Ukrajine. V roku 2001 bol zisk vo východnej Európe 200 mil. EUR, asi 5 % obratu koncernu Bongrain. V uvedených číslach však ešte nie sú zahrnuté najnovšie akvizície na Slovensku a na Ukrajine. Dôležitú úlohu hrá fakt, že Bongrain sa prezentuje vo všetkých veľkoplošných obchodoch.

ATIS/ZMP

Vydavateľ:
VUEPP – ATIS: Agrárne
trhové informácie Slovenska
Trenčianska 55
824 80 Bratislava

Redakcia:
Ing. Katarína Prachárová
Tel.: 02/58 243 351
Faxy: 02/53 417 870, 53 418 147
e-mail: prachar@veurop.sk
ISSN 1335-3004

©Rozmnožovanie a využívanie informácií je možné len po písomnej dohode s ATIS.
Všetky trhové informácie sú spracované s najväčšou starostlivosťou. Informácie obsiahnuté v tomto materiáli sa zakladajú na informačných zdrojoch, o ktorých sme presvedčení, že sú hodinoverné.

Za správnosť a úplnosť uvádzaných informácií sa VUEPP - ATIS nezaručuje, ako aj nezodpovedá za žiadne škody vzniknuté na základe ich využívania.